

BEP NEDİR VE NASIL HAZIRLANIR?

(Detaylı Bilgilendirme)

- **BEP nedir ve kimler için hazırlanır?**

Bireysel Eğitim Programı (BEP), herhangi bir yetersizliğinden ya da üstünlüğünden ötürü hakkında “Kaynaştırma Raporu” çıkarılmış öğrencimize özgü hazırladığımız plandır.

BEP, kaynaştırma öğrencisine özel olarak hazırlanmış yani kişiselleştirilmiş yıllık plan olarak da düşünülebilir.

BEP hazırlamak yasal olarak zorunludur.

- **Hangi öğrenciler BEP kapsamındadır?**

Rehberlik Araştırma Merkezi (RAM) tarafından **kaynaştırma kararı** verilen öğrenciler için tanısını göz önünde bulundurarak BEP hazırlamanız gerekir.

Kaynaştırma öğrencilerinin tanısı aşağıdakilerden biri veya birkaçı olabilir:

- o Hafif düzeyde zihinsel yetersizlik
- o Özel öğrenme güçlüğü
- o Bedensel yetersizlik
- o Görme yetersizliği
- o İşitme yetersizliği
- o Dil ve konuşma güçlüğü
- o Süreğen hastalık
- o Yaygın gelişimsel bozukluk
- o Hafif düzeyde otizm spektrum bozukluğu
- o Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu
- o Özel yetenekli (üstün zekâlı)

Dikkat Edilecek Hususlar:

- Eğer çocuğun tanısı hafif düzeyli zihinsel yetersizlik ise **tüm temel derslerden** BEP hazırlamanız gerekir.
- Eğer çocuğun tanısı özel öğrenme güçlüğü ise çocuk ya okuma-yazma, ya matematiksel işlemlerde ya da her ikisinde birden zorlanıyordur. Hangi derslerde yetersizse o dersten BEP hazırlayınız.
- Eğer çocukta dikkat eksikliği tanısı mevcutsa, genel akademik düzeyine ve öğrenme becerilerine dikkat ediniz. Hangi derslerde yaşlılarından bariz biçimde geride ise o derslerden BEP hazırlayınız.
- Eğer çocukta sadece dil ve konuşma bozukluğu tanısı varsa sadece Türkçe dersinden hazırlayınız.
- Eğer çocukta işitme yetersizliği varsa, tüm temel derslerden hazırlamanız gerekebilir.
- Eğer çocukta bedensel yetersizlik varsa ve bu onun hareket kabiliyetini ciddi ölçüde kısıtlıyorsa sadece Beden Eğitimi dersinden BEP hazırlayabilirsiniz.
- Yaygın gelişimsel bozukluk tanısı; sosyal ilişkilerde yaşanan yetersizlikle karakterize bir durumdur; dolayısıyla eşlik eden zihinsel bir gerilik yoksa ve öğrenci de öğrenme bakımından akranlarıyla aynı düzeydeyse BEP hazırlanmasına (dilekçede durumu belirtmek suretiyle) gerek yoktur.
- Çocuk eğer bir derste yeterliyse ve akranlarıyla aynı öğrenme düzeyinde ise tanısı ne olursa olsun o dersten BEP hazırlamanıza gerek yoktur. (Bunun için doldurmanız gereken BEP Muafiyet dilekçesi size iletilecektir.)Ancak çocuk öğrenme bakımından akranlarından gerideyse hazırlamanız gerekmektedir.
- BEP hazırlanan çocuğun sınavları her zaman BEP'teki amaçlar doğrultusunda hazırlanmalıdır. Dolayısıyla ona özel bir sınav yapılır. Asla diğerleriyle aynı sınava tabi tutulmaz.
- Çocuk öğrendiklerini hangi biçimde daha iyi ifade ediyorsa o şekilde hazırlanan bir sınava tabi tutulur. Mesela konuşma bozukluğu olan çocuk, yazılı sınavla daha iyi kendini anlatır. İşitme yetersizliği olan çocuk da aynı şekilde.. Öğrenme güçlüğü olan bazı çocuklarsa sözlü olarak bildiklerini daha iyi anlatabilir. Dikkat eksikliği ve hiperaktivitesi olan çocuğun sınavlarında soru sayısının az ve sürenin çok olması, gibi daha öğrenci için daha işlevsel olabilir.
- Kaynaştırma öğrencisi, ilköğretim hayatı boyunca yalnızca bir kez sınıf tekrarı yapabilir. Onda da velinin isteği olması şarttır.

BEP DOSYASINI HAZIRLAMA AŞAMALARI

1. Öğrenci Tanıma Sayfası:

Öğrencinin ve ailesinin kimlik bilgilerini içerir.

2. BEP Geliştirme Birimi Sayfası:

Bu birimin üyeleri yazılır:

İlgili müdür yardımcısı – sınıf öğretmeni- İngilizce öğretmeni – rehber öğretmen Aygül SATICI

Eğitsel Performans Sayfası:

Bu bölüme nesnel bir yaklaşımla çocuğun neleri yapabildiği, neleri yapamadığı yazılır. Bu konuda **kaba değerlendirme formlarındaki kazanımlardan** yararlanabilirsiniz.

Eğitsel Performans kısmında, öğrencinizin yapamadığını belirttiğiniz kazanımları, onun için hazırlayacağınız BEP’te amaç olarak ele alabilirsiniz. Örneğin öğrencinin eğitsel performans sayfasına yazdığımız “Verilen kelimelerden cümle oluşturamaz” cümlesi hazırlayacağımız BEP’te amaçlardan biri olabilir.

3. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Formu:

Sınıf öğretmenleri, BEP kapsamındaki her bir öğrenci ve onların her dersi için **ayrı olacak biçimde** bu formu şu şekilde doldurur:

Formda Uzun Dönemli Amaçlar ve Kısa Dönemli Amaçlar bulunmaktadır.

Uzun Dönemli Amaçlar, öğrencimize **dönem boyunca** ya da **sene boyunca** kazandırmayı hedeflediğimiz amaçları içerir. Genel yazılır.

Örnek: “Dört işlem gerektiren problemleri çözer”

Kısa Dönemli Amaçlar ise uzun dönemli amaçların alt basamakları şeklinde öğrencimize **birkaç ay** içinde ya da **o ünite** işlendiği sürece kazandırmayı hedeflediğimiz amaçları içerir.

Kısa dönemli amaçlar, uzun dönemli amaçlara ulaşabilmek için kazanılması gereken hedeflerin basitten karmaşığa doğru sıralanmasıdır.

Ör: “Toplama İşlemini Kavrar”

Uzun Dönemli Amaç ile Kısa Dönemli Amacın nasıl yazılabileceğini şöyle örnekleyebiliriz:

UZUN DÖNEMLİ AMAÇLAR	KISA DÖNEMLİ AMAÇLAR
Dört işlem gerektiren problemleri çözer.	A) Toplama işlemini kavrar.
	B) Doğal sayılarla eldesiz toplama işlemi yapar.
	C) Doğal sayılarla eldeli toplama işlemi yapar.
	D) Çıkarma işlemini kavrar.
	E) Doğal sayılarla onluk bozmayı gerektirmeyen çıkarma işlemini yapar.
	F) Doğal sayılarla onluk bozdurmayı gerektiren çıkarma işlemini yapar.

Aynı akış durumu Türkçe, Hayat Bilgisi vb. diğer dersler için de geçerlidir. Uzun dönemli amaçların alt başlıkları kısa dönemli amaçlar kısmına yazılır.

Fazla sayıda amaç yazmak yerine çocuğun bilmesinin maksimum fayda sağlayacağı kazanımlar tercih edilmelidir.

Özetle, BEP hazırlamak için öğrenciye dair iki temel soruya yanıt vermek yeterlidir:

-Çocuk neleri biliyor?

-Çocuk neleri bilmiyor?

Bu iki soruya vereceğimiz objektif yanıtlar ekseninde gayet işlevsel ve pratik BEP'ler hazırlanabilir.

Amaçlar ölçülebilir ve gözlemlenebilir davranışlar şeklinde yazılır. Örneğin, “anlar” veya “bilir” soyuttur ve gözlemlenemez; bunların yerine “söyler, açıklar, yazar” vb. şeklinde yazılmalıdır.

Her kaynaştırma öğrencisinin ayrı bir BEP'i ve ayrı amaçları olur. Amaçlar, öğrencinin akademik seviyesine göre belirlenir ve yazılır.

ÖNEMLİ NOT:

Çevrimiçi (online) ortamda BEP hazırlamak isteyen öğretmenlerimiz, bu hizmeti sunan Rehberlik Araştırma Merkezi web sayfalarından ve eklentilerinden yararlanabilirler. (ÖR: Sorgun RAM Web Sayfası)

Aygül SATICI
Okul Psikolojik Danışmanı